

Knihovny současnosti – historie konference a příprava letošního ročníku

Libraries of Today – history of conference and preparation of this year

PhDr. Květa Cempírková – Sdružení knihovníků a informačních pracovníků (The Czech Republic Libraries Association), Mariánské náměstí 98/1, 110 00 Praha 1; Mgr. Martina Horejšová – Městská knihovna Praha (Municipal Library of Prague), Mariánské náměstí 98/1, 110 00 Praha 1

Konference „Knihovny současnosti 1993 – ...“

PhDr. Květa Cempírková

Konference „Knihovny současnosti“ je unikátním projevem sdílení problémů a úspěchů v českém knihovnictví. Její existence není dána nařízením, ale společným rozhodnutím zřizovatele a knihovnických spolků, zvláště iniciativou Sdružení knihoven České republiky (SDRUK). Sdružení bylo založeno řediteli státních vědeckých knihoven v prosinci 1992. Tehdy byly tyto, většinou krajské knihovny, zřizovány Ministerstvem kultury ČR a měly rozhodující podíl na proměnách českých knihoven v revolučním čase. Jedním z iniciačních kroků tehdejších změn byla myšlenka uspořádat celonárodní knihovnickou konferenci, na níž se budou podílet krajské knihovny, Svaz knihovníků a informačních pracovníků, Ústřední knihovnická rada a oddělení knihoven Ministerstva kultury ČR. A protože byl začátkem devadesátých let revoluční duch stále živý a všichni měli zájem o uspořádání vztahů v českém knihovnictví demokratickým a tvůrčím způsobem, nápad byl přijat a v listopadu 1993 se uskutečnila první konference.

Konference, která nesla a stále nese označení „Knihovny současnosti“ byla připravena všemi výše uvedenými organizacemi a svolána do Hradce Králové. Jako nejlepší forma komunikace mezi účastníky z knihoven, která by vedla i k aplikovatelným závěrům, byl zvolen způsob jednání v tematických okruzích. V okruzích, kde byly projednávány otázky transformace knihovnictví do nových společenských podmínek, informační působení knihoven a domácí i zahraniční spolupráce, vystoupilo 30 odborníků. Závěry jednání formulovali v závěrečný den konference předsedající jednotlivých okruhů: PhDr. Jarmila Burgetová (předsedkyně Svazu knihovníků a informačních pracovníků – okruh domácí a zahraniční spolupráce knihoven), PhDr. Jaromír Kubíček (předseda Sdružení knihoven – informační služby) a PhDr. Jaroslav Vyčichlo (předseda Ústřední knihovnické rady – transformace knihoven). Účastníci konference se v přijatých závěrech jednání obraceli jak k vládě, ministerstvu kultury, Národní knihovně, tak i k politickým stranám. Těmto adresátům byly závěry rozeslány a dány ke zveřejnění i celostátním a regionálním médiím. Závěr 1. celostátní knihovnické konference byl jednoznačný – pořádat konferenci o knihovnách a pro knihovny každoročně.

Otázky tehdy živé přítomnosti v knihovnách se projednávaly i na druhém ročníku konference „Knihovny současnosti“, kde se rozšířil počet tematických okruhů o management a public relations. Stejným tématem této a několika dalších konferencí již byla příprava knihoven na vstup automatizovaných systémů do knihovnických činností, na způsob a možnosti nákupu elektronických katalogů, včetně jejich financování z jiných

než vlastních finančních prostředků knihoven. A samozřejmě příprava nového zákona o knihovnách a ochrana knihovních fondů.

Ještě druhá konference v r. 1994 se konala v Hradci Králové, ale od roku 1995 se jednání přesunula do Seče u Chrudimi. Místo konání na pomezí Čech a Moravy bylo velmi vhodné, a tak po mnoho dalších let, až do roku 2011, byla organizací této celonárodní akce pověřena vědecká knihovna v Hradci Králové. Zejména její tehdejší ředitel, PhDr. Josef Vlček, vždy dokázal „rozsvítit“ a vtipně shrnout průběh konference – zároveň s pozváním na konferenci v následujícím roce.

Součástí prvních a všech následujících knihovnických konferencí byla osobní setkávání knihovníků z českých, později i zahraničních knihoven, společný program zaměřený na poznávání okolí, kde konference probíhala, společenský večer plný překvapení a aktivit organizací i jednotlivců. V pozdějších letech jsou v úvodu jednání s napětím očekávána jména knihovníků a knihovnic, kterým je udělena významná knihovnická cena Medaile Zdeňka Václava Tobolky (1874–1951) za rozvoj českého knihovnictví a celoživotní práci v našich knihovnách.

Nejen v době „předinternetové“, ale i dnes, kdy je knihovnická veřejnost propojena sítí, je konference „Knihovny současnosti“ vždy očekávaným společným a společenským činem, v jehož rámci se knihovníci dohadují, kritizují a řeší problémy a posuzují novinky spojené s naší prací v knihovnách na všech zemských úrovních. Osobní odborný kontakt a lidské slovo ničím nenahradíme a tak celostátní knihovnický fenomén „Knihovny současnosti“ je stále skvělý, potřebný a máme ho rádi.

Příprava konference Knihovny současnosti 2017

Mgr. Martina Horejšová

Příprava konference, která se bude v roce 2017 konat opět na Právnické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci v termínu 12. – 14. 9., je v plném proudu. O záštitu nad konferencí jsme znovu požádali Mgr. Daniela Hermana, ministra kultury ČR, a Ladislava Oklešťka, hejtmána Olomouckého kraje. V programu budou zastoupena tradiční i zcela nová témata: *Infobox (informační a digitalizační technologie ve službách knihoven)*; *Knihovna jako veřejný bezpečný prostor*; *Vzdělávání*; *Lidé v knihovnách (management a personalistika)* a tematická sekce nesoucí název *Čtenáři se specifickými potřebami*.

Blok zabývající se bezpečností v knihovnách jsme se po loňském úspěchu rozhodli zařadit letos znovu a přineseme v něm mnoho dalších podnětných informací. Opět se objeví i přednášky ve formě „bleskovek“, krátkých vstupů o novinkách v českém knihovnictví – kupř. *Akademie PR*, *branding knihoven* či *digitalizace*. V neposlední řadě na konferenci vystoupí také dva zahraniční hosté. Již teď můžeme prozradit, že jedním z nich bude Jens Thorhauge z Dánska.

Heslem letošní konference je *Zelená knihovněm* s podtitulem *Tvoříme knihovny jako otevřený prostor*, neboť knihovny chápeme jako místo koncentrující velké množství informací a vědomostí, které by měly být dostupné všem a relativně rychle. Motto letošní konference zároveň poukazuje na to, že knihovny jsou stále otevřené novým technologiím a trendům v knihovnictví.

Zájemci o účast na konferenci se mohou hlásit prostřednictvím formuláře na webových stránkách www.sdruk.cz, na nichž jsou uvedeny i veškeré další informace týkající se programové náplně jednotlivých bloků a organizace celé konference.

CEMPÍRKOVÁ, Květa a Martina HOREJŠOVÁ: Knihovny současnosti – historie konference a příprava letošního ročníku. *Knihovna: knihovnická revue*. 2017, **28**(1), 57–58. ISSN 1801-3252.